

KISA ÖMÜRLÜ AÇELYALAR

2009

Müge İplikçi 1966-

Öyküler

VAŞINGTON PORTAKALI
ÇAY TEPİSİ
HER YARA KAPANMAK İÇİNDİR
KADIN PRENS
ŞEHİRLER KENT OLUNCA
MERCİMEK ÇORBASI
AŞK OLSUN; OLMASIN
KISA ÖMÜRLÜ AÇELYALAR
BİR SORU
KİLEÇRA GECEDEKİ YALNIZLIK
HAMLİK HER ŞEYDİR
TEKERLEK
EL
GEZİ
ÇOK SONRA
HER CUMARTESİ
YALNIZ

VAŞINGTON PORTAKALI

KİŞİLER

Anlatıcı Genç, Antakyalı bir erkektir. Kendisini reçel uzmanı olarak tanıtmaktadır.

Jackie Kennedy 1960 yılındaki Amerika Başkanı John Kennedy ile evlidir. Dönemin First Lady'sidir.

ÖYKÜ

Reçel uzmanı hakkında Anlatıcı, kendisini bir reçel uzmanı olarak tanıtır. Reçel uzmanı olmak başkasının işine yaramasa da kendisinin işine yaramıştır. Bu işten emekli olmuş, sabit bir gelir ve sosyal güvence sahibidir. Bu uzmanlık sayesinde Beyaz Saray'a işe girmiş ve Jackie Kennedy ile tanışabilmiştir. Yaptığı ve uzmanı olduğu reçelleri anlatmak yerine Jackie'den bahsetmesi istenirse, onun nasıl giyindiğini ve mimiklerinin neler olduğunu, nasıl öldüğünü anlatamayacağını söyler. O bir reçel uzmanıdır ve gördüklerini kayda düşemeyecektir. Tarihçi veya gazeteci değildir. Onun hakkında bu tür bilgileri gazetelerden, arşivden ve müzelerden öğrenmek mümkündür. O bunu yapamayacaktır. Anlatıcıdan önce sarayda reçel uzmanı diye bir uzmanlık alanı yoktur. Ondan sonra da olduğunu düşünmüyordur. Çünkü daha sonraki first lady'ler tercihlerini baldan yana kullanmışlardır.

Beyaz Saray'daki konser Beyaz, kocaman 132 odalık bir malikâneye sahip çıkmadan oraya aitmiş gibi olabilen bir kadındır Jackie. Bir kış sabahı karşılaşmışlardır. Oğlunu pusetine koymuş, bahçede yürüyüşünü yapmaya hazırlanıyordu. O günün akşamı Doğu Odası'nda, ünlü bir çellocu konser verecektir. Ardından özel davetlilere, özel bir menü servis edilecektir. Vaşington portakalı reçeli de bu özel menüde olacaktır. Anlatıcı da bu sebeple saraydadır.

Jackie'nin sabah yürüyüşü Anlatıcıya göre o gün Jackie çok yoğundur. Fakat sabahın o saatinde, henüz uyku mahmurluğu üzerindeyken, bahçede ana oğul sadece o anın içindedir. Anlatıcı, Jackie'ye onun anlık ve geleceği anlatacak bir rüyası olduğunu söyleyememiştir. Bir reçel uzmanıdır ve nerede durması gerektiğini biliyordu. Ona kimsenin el süremeyeceği bir yakınlıkta durabilmesinin sırrı da budur. Anlatıcı, biliyordu ki koşullar ne olursa olsun Jackie sadece kendi olarak kalacaktır. Hali de bundan emin olduğunu göstermektedir.

Jackie ile karşılaşma Karşılaşmışlardır. Bu karşılaşma bir anlık rüya gibidir. Jackie'de bu karşılaşmayı o hengâmede, sabah soğukunda anlık bir göz bulanması, aniden çıkan bir esinti olarak kabul etmiştir. Neredeyse burun buruna gelmişlerdir. Jackie onu hafifçe selamlamıştır. O ise hafif utanmış, başını öne eğmiştir. Yürümüştür ve anlatıcı da yürümüştür. Jackie'nin içi ürpermiş, trençkotunun yakalarını havaya kaldırmıştır. Anlatıcı ileride neler olacağından bahsedebileceken bahsetmemiştir. Oysa dikkatli olmasını, ömrünün sonunu şefkatle ve özenle büyüdüğü New York'da biteceğini diyebilecek durumdadır. Devlet ve politikadan haz etmese de, politikanın hep onu seveceği ve ömrünün bu çekişme içinde geçeceğini, bu çekişmeyi seveceğini de biliyordur. Ama bir şey diyememiştir ve o yürümüştür. Ona yetişmekten vazgeçmiştir.

Jackie'nin günü Jackie o sabah yürüyüşünü kısa kesmiştir. Nedenini soranlara içine tuhaf bir üşüme geldiğini söyleyecektir. İçeri girince bebeğini sevecek, kahve içecek, gazete okuyacak, mutfakta işlerin nasıl gittiğine bakacak, kendisine gelen televizyon programı teklifini düşünecek sonra saçlarını yaptıracaktır. En sonunda da akşam gelecek konukları, giydiği güzel bir kıyafetle sabırsızlıkla bekleyecektir.

TEMALAR

Hayatı kabullenme Öyküde, sarayda reçel uzmanı olarak görev alan kahraman, First Lady Jackie'nin yaşamı boyunca o günden sonra nelerle karşılaşacağını biliyor fakat bu konuda onu uyarıyordu. Yaşama karşı kabulleniş ve teslim olma hali mevcuttur. Jackie'nin başına ne gelirse gelsin kendi olarak kalacağını belirtmesi de bu duyguların temsidir.

ÇAY TEPSİSİ

KİŞİLER

Kadın 26 yaşındadır. Klostrofobisi vardır. Hakan isimli erkek arkadaşı veya eski erkek arkadaşı veya hoşlandığı bir erkek olduğu anlaşılmaktadır. Gökdelenin biraz küçük bir bina da çalışmaktadır.

ÖYKÜ

Marketteki alışveriş Kadın, uzun bir iş gününden sonra kapanmasına az zaman kalmış markette alışveriş yapıyordu. Bir kolonya şişesi atar sepete. İsmi Don Kişot'tur. Bir kolonya adı için tuhaf gelir. Etrafına bakar ve heyecansız, iş bilir ve dakik yüzlerinde günü bitirmenin yorgun zaferleri belli olan beyaz yakalı erkek ve kadınları görür. O an hepsinin yüzü siyah beyaz görünür. Hâlbuki raflardaki ürünler renk renktir. Bu siyah beyaz renksizliği ilk kez görmüyordur ama ilk kez ayırtına varıyordu. Sonra pedlerin satıldığı bölüme gider ve daha önce fark etmediği bir ped markası gözüne çarpar. Biyolojik Espri isimli bu ped markasının üstündeki yazıları okur ve mutlaka denemesi gerektiğini düşünür. Son bölümde ise fizyolojinizi güçlendirin diyerek tanıtım yapan Guernica isimli, E ve B vitamini içeren bir ürün görmüştür. Her şey çok doğaldır, yan etkisi yoktur. O yüzden hemen alır.

Kadının dilekleri Marketten çıkınca huzurlu hisseder. Bir su alır ve bir tane Guernica yutar. Günlerdir uykusuzdur, düzensiz regl oluyor ve nefes darlığı yaşıyordu. Bunlara iyi geleceğini umar. Sonra bazı arkadaşlarının önerilerini anımsar. Vücuduna bir şeyin iyi gelmesini istiyorsa isimlerini huşu içinde anması gerektiğini söylemişlerdir. Haklı olduklarını düşünür. Guernica- Don Kişot- Biyolojik Espri diye tekrarlar. Allah'a, onu iyi yapması için dua eder ve tekrarlamaya da devam eder. Ardından sonraki ay zam almayı, başarılı olmayı, herkes tarafından tanınmayı ve saygı görmeyi diler. Kelimeleri tekrar ederken yarım kalır çünkü gözüne daha önce orada fark etmediği bir ışık çarpar. Şaşırır çünkü iş yeri bu meydanı görüyordu ve bu markete de daha çok kez gelmişti ama bunu hiç fark etmemiştir. Bunu mucize olarak değerlendirir.

Gezici lunapark Birkaç dakika sonra genç bir çocuk fark eder. Hamnet bloklarının göbeğinde, cin gibi bir şey olarak mı ortaya çıktıklarını sorar. Çocuk, onların gerçek olduğunu söyler ve açıklar. Dün kurulan gezici lunaparktır gördüğü. Çocuk, kadına korkmuyorsa tepsi şeklindeki oyuncağı denemesini söyler. Kadın itiraz eder. Ödlek olmadığını belirtir. Bilet almak zorunda kalır. Çocuğun demesine göre denklem basittir. Çay dolu bir tepsiye biniyor gibi olacaktır. Mekanizma tepsiyi çevrilecektir, 360 derece dönecektir. Kadın endişelenince çocuk elbette güvenlik için bağlı olacaklarını söyler. Kadının klostrofobisi vardır ve kilitlenmek de ona iyi gelmeyecektir. Ama bunu çocuğa söylemez ve geri adım atmaz. Kabul eder ama o an bile elleri ter içinde kalır.

Kadının korkusu Tepsi şeklindeki oyuncağa biner ve kemerini bağlar. Beş kişi daha binmiştir, yalnız değildir. Kadın kendini çaresiz hisseder ve korkusunu yenmek zorunda olduğunu anlar. Aklından kilit, çay tepsisi, yer çekimi, risk, uykusuzluk, Hakan kelimeleri geçer. Formülü hatırlar ve tekrar eder. Guernica-Don Kışot- Biyolojik Espri...

Kadın kendinden geçer Çay tepsisi dönmeye başlar ve havalanır. Herkesin çılgınlıkları duyulur. Sonra herkesin sesi kesilir. Tepsi 360 derece dönmeye başlamıştır. Kadın da duymamaya, görmemeye, hissetmemeye başlamıştır. Renkler bitmiştir, siyah beyaz görüntüler vardır. Kadın ah diye bağırır, inler. Başka bir şey yapamaz. Hayatı gözlerinin önünden geçiyor gibi hisseder. Artık bütün kasları gevşemiştir. Çok içki içmiş gibi hissediyordur. Gülemez, ağlayamaz bu haline ve anlatacak durumda da değildir. Ansız anılarıyla ölüyor gibidir. Geçmişe ait bir sürü koku hisseder. Çocukluk baharları, Hakan'ın seksisi ve seksist kokusu, annesinin soğan, babasının limon kolonyası kokusu, kendisinin küf kokusu gibi bir sürü koku... Hayali sesler duyar. Hakan olduğunu zanneder. Saçlarını sevmektedir biri. Cisimsiz bir varlık vardır karşısında. Kadın onu tanıır gibi olur ama çıkaramaz. Kadın artık öldüğünü anlar ve kabullenir. Tüm o ses ve kokuların onu ele geçirmesine izin verir, teslim olur. Guernica- Don Kışot- Biyolojik Espri kelimelerini tekrarlar. Kabul ettiğini, yazgısına yenildiğini, her şeyi kabul ettiğini söyler.

Kadın, kendine gelir Birkaç dakika sonra başında lunaparktaki çocuğu görür. İyi olup olmadığını soruyor ve ona abla diye sesleniyordur. Çantasından aldığı kolonyayı kadına sürmüştür. Kadın ne olduğunu sorar. Çocuk bayıldığını söyler. Muayyen günlerinden biri mi diye sorar. Kadın çocuğun yüzüne safça bakar. Çocuk ise eğlenceyi çok ciddiye aldığını, biraz rahat olmasını önerir. Biyolojik bir espri yaptığını belirtir.

TEMALAR

Şehir insanı/Tüketim İş yaşamı içinde canlı, hırslı, görünüşlerine çok dikkat eden, ciddi görünümlü insanların iş çıkışı marketteki yorgun, cansız, heyecansız, güne dair duygularını bilgisayarın köşesinde bırakmış halleri öykünün ana karakterine siyah beyaz görünmelerine sebep olmuştur. İş çıkışı insanlar başka bir ruh haline bürünmüştür. Kadın, mesai saati bitimi kendisi gibi markette dolaşan insanların ilk kez bu kadar renksiz olduklarını, birbirlerine bu kadar benzediklerini fark ediyordu. Kadının hiç aklında yokken ürün çeşitliliği ve tüketicinin dikkatini çekecek ürün tanıtımları sayesinde aldığı ürünlerde şehir insanının tüketim alışkanlıklarını göstermektedir. Kadın, ürünleri alarak marketten çıktıktan sonra biraz olsun rahatladığını ve kendini daha iyi hissetmeye başladığını belirtilmiştir. Şehir insanının tek tipleşmesi, tüketim alışkanlıklarına göndermeler söz konusudur.

Mutsuzluk/Beklenti Sevgilisi Hakan'ın onu terk ettiği anlaşılan kadın eski sevgilisine karşı öfke duymaktadır. Onu unutamamasını, mutsuz olmasını istemektedir. Bu yüzden marketten aldığı ürünlerin hayatını güzelleştirmesi, vücuduna ihtiyaç duyduğu etkileri göstermesi için arkadaşlarının tavsiyesine uyarak, ürünlerin isimlerini dilekleri eşliğinde sürekli tekrarlar. Dilekleri içinde Hakan'a dair bedduaları, işi ile ilgili hedefleri, uykusuzluğunun ve düzensiz regl dönemlerinin düzene girmesi vardır. Karakterin hayatından memnun olmadığı anlaşılmaktadır.

HER YARA KAPANMAK İÇİNDİR

KİŞİLER

Marcello Muhasebe müdürüdür. Vampirdir. Güneş'e aşık olmuştur. Onun için kendisinden vazgeçmiştir.

Güneş Karanlıktan çok korkmaktadır. Marcollo'ya aşık olmuş, onunla evlenmiştir.

Okan Yasal olmayan işler içindedir. Dilruba ile evlidir ama ona bağlı değildir ve beraber yaşamıyorlardır. Sürekli karısını aldatıyordur ve bunlar ona göre aldatma değildir.

Dilruba Okan'dan, Nezh ve Can isimli iki oğlu vardır. Okan'a aşıktır ama evlilikleri onu mutsuz ediyordu. Beklediği sevgi, ilgi ve aşkı evliliğinde bulamamıştır.

ÖYKÜ

Güneş ve Marcello'nu aşkı Güneş ve Marcollo evlidirler. Marcello'nun bir sırrı vardır. Güneş'ten o kadar etkilenmiştir ki daha ikinci buluşmalarında sırrını söylemiştir. Güneş kalakalmıştır. Bir müddet

Güneş'te haber alamayan Marcello, Güneş'in ailesinin Kurtuluş'taki bakkal dükkânlarına gidip, diz çöküp ağlamıştır. Bütün ışıkları toplamaya yemin etmiştir. Gerçekten de kırk yıl sözünü tutmuş, kırk yıl ışığı baş tacı etmiştir. Geceler hep ışıklı olmuştur onların evinde. Marcello kendin değil Güneş'in sevdiklerini önemsemiştir.

Güneş'in ölümü Güneş çocuk doğurmak istememiştir. Marcello'ya benzemesinden korkmuştur. Marcello, onun gözünde kanserli, AİDS'li bir illeti olduğunu hissediyordu. Kendisi tedavi etmesini istediğinde ona bağırması, değişmek için daha ne yapması gerektiğini sormuştur. Geceleri ışıklara bakmaktan yorulmuştur. Güneş, çıkıp gitmesini söylemiştir o zaman. Daha gençlerdir. Muhasebe müdürü olarak, sebze yemekli, tatlılı akşam yemekleriyle geçirdikleri uzun yıllar olmuştur. Et ve kan yoktur hayatlarında. Şimdi ise Güneş ölmüştür. Dört gün olmuştur. Marcello yalnızdır ama bu dört günün yalnızlığı değildir. Hissettiği, yokluğunu bir kez daha hatırlamaktır çünkü zaten kendisini yok gibi hissediyordu, hep yalnızdır. Kırk yıldır yalnız gibidir.

Gazetede haber Aynı apartmanda oturan başka biri vardır. Dilruba iki çocuğuyla yaşıyor. Akşam gazete haberinde kocasının bir kadınla resmini görmüştür ve ağlamıştır. Oğlu ise yüzüne yağmur düştüğünü sanmıştır. Kardeşiyle babası ve kadının resimdeki kafalarını koparmışlardır. Babasının resimde mutlu görüldüğünden bahsetmişlerdir. Dilruba mutsuzdur.

Dilruba'nın mutsuzluğu Geçmiş düşünür. Yıllardır evlidir ama Okan ile ayrı yaşıyorlardır. Kocasını MİT tarafından aranan biridir. Karanlık işler içindedir. Onu hep aldatmış, değersiz hissettirmiştir. Daha ilk gecelerinde kahramanlık türküsü eşliğinde, diğerlerinin sadece macera olduğu, Dilruba'nın ise çocuklarının anası ve evini kadını olduğunu söylemiştir. Gazetede çıkan fotoğrafı yapıştırıp çerçeveye koymuştur Dilruba. Okan'ın onun üzülebileceğini, bu haberi görünce neler hissedebileceğini hiç düşünmemesi Dilruba'yı daha da üzmüştür. Dünya üzerinde cenneti birlikte yaşayabilecekken bu durumdadırlar. Dilruba her şeye rağmen yıllardır taktığı alyansına bakıyor ve onunla yüzleşiyor.

Marcello'dan beklenmedik istek Birden kapı çalmıştır. Gelen dört gün önce karısını kaybetmiş Marcello'dur. Okan'ın onu ve çocuklarını o apartmana sıkıştırdığı ilk günden beri Marcello ve karısını tanıyor. Aralarında sıcak bir ilişki olmuştur. Onların çift olarak mutluluğunu kıskandığı geceleri anımsar. Ama bu sefer farklıdır. Marcello ve Dilruba'nın bakışları farklıdır ve ikisinin de gözleri kan çanağı gibidir. Marcello çok viski içmiştir ve kokusu geliyordur. Tek bir cümle söyler. "Beni koynuna alır mısın?" diye sorar ve Dilruba şaşırır. Bir şeyler kekeler. Çocukları olduğu, her şeye rağmen evli oluşu, karısını yeni kaybettiği için kendinde olmadığı, kendi adetlerinde bu durumun hoş olmadığı gibi cümleler sayıklar.

Dilruba ve Marcello'nun birlikteliği Dilruba alyansına bakar ama o artık elinden düşmeyen karşılıksız bir aşk gibidir. Aklına Okan ile ilgili zoraki aşk sahneleri bile gelemez. Hayatını mahveden Okan'ı böyle fiziksel bir nedenden dolayı geride bırakmayı düşünmeye başlar. Marcello'yu kolundan yakalar ve gözlerine ilk kez sahiden bakar. Gözlerinde ortak bir şey görür. Onu esasına uygun bir biçimde sever, o da kadını kendi kanı gibi...

TEMALAR

Aşk/Acı Dilruba ve Marcello, aşkları için kendilerinden, varlıklarından, önceliklerinden vazgeçmişlerdir. Fakat bu vazgeçiş benliklerini yitirmelerine, yalnızlaşmalarına sebep olmuştur. Aşık oldukları kişiler benliklerinden vazgeçmelerini istemiştir. Bu yokluk hissi sonunda birbirlerinin bedenleri sayesinde aşklarını geride bırakabilmelerine neden olmuştur. Farklı şekillerde de olsa Dilruba ve Marcello'nun aşık oldukları insanlarla evli olduklarını ama yalnızlık hissinden asla kurtulamadıklarını görmekteyiz. Aşk, acıyı beraberinde getirmiştir. Karakterler ruhsal anlamda acı çekmektedir.

Ataerkil zihniyet Dilruba'nın kocası yaptığı iş, tavırları, beğenileri ve düşünceleriyle bir zihniyeti temsil ediyor gibi görünmektedir. Maço, erkeği kadından üstün gören, kadına pasif rol biçen, bencil bir karakterdir. Okan'a göre kendi eğlencesi için gelip geçici olacak kadınlar ve çocuklarına annelik yapacak kadın farklıdır. Anlamlar yüklediği namus kavramı kadınlar üzerinden tanımlanmaktadır.

KADIN PRENS

KİŞİLER

Hande Avukattir. Ailesi Malatya'dan göç etmiştir. Kızlarının okumasını çok istemişlerdir. Üniversitede tanıştığı, kendi gibi hukukçu biri ile evlenmiştir. Karı koca maddi zorluklar içinde büyümüşdür ve refah bir hata sürmek hayalindedirler. Zamanla oldukça zengin olmuşlardır. Hande kanser tedavisi görmektedir.

Mihriban Klinikte çalışan genç bir kadındır. Nur Hanım'ın asistanı konumundadır.

Nur Hanım Hande'nin doktorudur.

Eş Maço bir erkektir. Hırslıdır. Hukuk okumuştur. Yolsuzluk yaparak kısa zamanda çok zengin olmuştur.

ÖYKÜ

Hande'nin kliniğe gelişi Hande oldukça yorgun şekilde kliniğe gelmiştir. Nur Hanım henüz yoktur ama mutlaka yetişeceği haberini bırakmıştır. Hande, Mihriban ile sohbet etmeye ve bir yandan da radyoterapi için hazırlanmaya başlar. Önce kendini koltuğa bırakır ve gevşemek için sigara ister. Mihriban tereddüt etse de Hande gerginliğini belirtir ve Mihriban'ı ikna eder. O mekân onun sığınma evi gibidir. Ne kadar yorgun hissettiğinden bahseder. Sigara paketini ister.

Hande ve kocasının yaşamları Bu arada hem konuşur, hem soyunur. Önce kürkünü çıkarır ve yere atar. Çok mutsuz olduğundan bahsederek devam eder. İlk günlerden beri kocasıyla güzellik, formda olma, yoksullara kötü davranma gibi konularda buluşuyorlardır. Zengin oldukça sonradan görme halleri de ortak bir tavır olmuştur. Karı koca zenginliklerine zenginlik katmak için türlü rüşvet, kara para aklama, yalan dolan ihaleler gibi durumlara girmişlerdir. 10-15 yıl gibi bir sürede yatlar, katlar, villalar, araziler, yurt dışı emlaklarına sahip olmuşlardır. Ama ilişkilerindeki hedef bunlarla sınırlı olduğundan geriye onlara dair pek bir şey kalmamıştır. Hande yalnız ve mutsuz hissediyordu. Boğazda açılmış restoran, özel okula giden iki çocuk, yurtdışında geçirilen Noel tatilleri, Yunana adaları gibi hayat standartlarını belirleyecek her unsura hızla koşmuşlardır. Bir sürü paraları olmasına, zenginliğin tüm göstergelerini taşımak için ellerinden geleni yapmalarına rağmen kendilerini ülkenin yeni burjuva sınıfı olarak tanımlayabilecekleri yere ait gibi hissedemiyorlardı. Ne yapsalar yetmiyordu. Zenginlikleri ellerinde patlayan o çiftlerden oluyorlardı. Yalnız, sinik, sinirli, alkolik, mide hazımsızlığı yaşayan insanlardan...

Hande'nin mutsuzluğu Hande, mutsuz olduğunu Mihriban'a söyleyince onun inanmayacağını düşünür. Çünkü dışarıdan görünen zenginlikleridir. Bunlardan bahsederken saçını açmaya başlar. Saçları gerçek değil, naylondur ama bu sahte saçlarla hala güzel ve alımlı görünüyordu. Elbisesinin bağlarını çözer. İyice gevşer. Konuşmaya ise devam ediyordu. Mutlu olmayı aslında hiç başaramadığından söz eder. Tamamen çıplak kalır. Ona göre herkes onu kıskanıyordu. Dinlemiyorlar ve parasını çekemiyorlardı. Mutsuz ve ıssızdır. Kocasının diğer erkeklere benzediği için böyle rahat olduğunu düşünür. Mihriban Hande'ye yeşil, aradan bağlanan dökümlü kıyafeti giydirir.

Hande'nin hastalığı Mihriban bu sırada yüzündeki makyajı temizlemeye başlamıştır. Hande, makyajsız ve süssüzdür artık. Yine de yaşlı ama güzel bir çehresi vardır. Kadının tansiyonu, kolesterolü, şekeri sürekli ölçülmüştür. Ama asabiyetine hiçbir çare bulamıyorlardı. O kadar boş ve niteliksiz bir hayatı vardır ki mutlu olması zordur. Mihriban'a, kocasının onu genç kadınlarla aldattığını söyler. Mihriban kadının peruğunu alır. Hande devam eder. Kocasının onu yıllardır aldattığını biliyordu. Mihriban, Hande'nin peruksuz, kanser başını bir anne, kız kardeş gibi şefkatle tutar. Hande'nin özel isteğine sıra gelmiştir. Hande'ye özel bir Venedik maskesi gelir. Erkek yüzü görünümündedir. Mihriban, Hande'nin kulağına eğilip, onun artık bir prens olduğunu söyler. Hande radyoterapi seansına hazırdır artık. Yüzünde maskesiyle bekliyordu.

TEMALAR

İhanet/Hastalık Kanser olan Hande tedavi oluyordu. Fakat hastalığın saç dökülmesi, yorgunluk gibi yan etkileri vardır. Bunun yanında kocası tarafından genç kızlarla aldatıldığının farkındadır. Karı kocanın birlikteliği geçici, yolu kısa olan, ruhen tatmin ve bir olmaktan uzak hedeflere sahiptir. Bu da ikisini birbirinden uzaklaştırıyordu. Hande'nin evliliği, yaşantısı onu mutsuz ediyordu. Yine de ağır

makyaj, peruk ve gösterişli kıyafetler ile iç dünyasındaki boşlukları, yalnızlığını ve mutsuzluğunu gizlemeye çalışmaktadır. Fakat hastalık dönemindeki yüzleşmeleri hayatının ne kadar boş olduğunu fark etmesine neden olmaktadır.

Mutsuzluk/Yalnızlık Maddi zorluklarla büyüyen, ekonomik olarak durumu çok iyi olmayan bir aileden gelen Hande, ailesinin telkinleri ile de yaşamını değiştirme amacındadır. Okuyup avukat olması, kendi hedefleri ile uyumlu, hırslı bir erkekle evlenmesi, hedeflerinde hep maddiyat olması yaşamını ve sınıfını değiştirme isteğindedir. Çok zengindir, çocukları vardır, içine girmeye çalıştığı sınıfı ait tüm alışkanlıkları ve özellikleri artık taşıyordur. Fakat yalnız ve mutsuzdur. Kendini olduğu yere ait hissetmiyor, kocası ile arasında ihtiyaç duyduğu bağın olmadığını biliyordur. Sorunu ise etrafındaki herkesin onu kıskanmasında, çekememesinde görüyordur. Dışarıdan görünen gösterişli yaşantısının altında büyük bir yalnızlık vardır.

Yolsuzluk/Yozlaşma Hande ve kocasının kısa zamanda sayılı zenginler arasına girmeleri, yaşam standartlarının yükselmesinin nedeninin etik ve yasal olmayan türlü işler olduğu görülmektedir. Kara para aklama, ihalelerde usulsüzlük, rüşvet gibi ne varsa zengin olmak için başvurmuşlardır. Aşırı zenginleşme getiren ve toplumda yer bulan bu durum beraberinde yozlaşmayı da getirmiştir. Karı kocanın tek ortak tarafları zengin olduktan sonraki sonradan görme tavırları, fakirleri küçümsemeleri, estetik kaygıları olmuştur.

ŞEHİRLER KENT OLUNCA

KİŞİLER

Ekrem Hiç evlenmemiştir. Denizaltı isimli, unutamama hastalığı olduğunu öğrenmiştir. Orta yaşlıdır.

Leyla Ekrem'in okuldan arkadaşı ve eski aşkıdır. Mimardır. Boşanmıştır ve bir kızı vardır.

ÖYKÜ

Ekrem ve Leyla'nın karşılaşması Ekrem, bir siteden ev almaya gelmiştir. Evin mimarlarından biride eski arkadaşı Leyla'dır. Ekrem ve Leyla karşılaşip sohbet etmeye başlarlar. Bir anda tekrar okul yıllarındaki gibi olurlar. Ekrem hastalığı sebebiyle uzun zamandır eskilerden kimseyle görüşmüyordur. Bu doktorun tavsiyesidir. Hastalığını öğrenme sürecini, hastalığının denizaltı hastalığı olduğunu eğlenceli şekilde Leyla'ya anlatırken bol bol gülerler. Fakat Ekrem dalga geçse de hastalığın ciddi atakları oluyordur ve bu yüzden eskilerden hiç konuşmamaya çalışıyordu.

Ekrem, Leyla ile vedalaşır Leyla ev almak için doğru adreste olduğunu söyler. Ekrem emin değildir, örnek evi görmek ister ama Leyla'yı gördüğüne sevindiğini belirtir. Leyla çay bitince Ekrem'e evlerden birini göstermeyi teklif eder ama Ekrem kabul etmez. Yolu tarif etmesini isteyerek yalnız gitmek ister. Hangisini onun çizdiğini anlayacağını iddia eder. Sohbetin o kısmında Leyla'nın eline iltifat eder ama konuşmasını yarıda kesip devam ettirmez. Ayaküstü sohbet sırasında Ekrem, Leyla'ya çocuğu olup olmadığını sorar. Leyla boşanmıştır ve bir kızı vardır. O konulara girmek istemez. Fakat yeniden evlenmek üzeredir. Sohbet kısa kesilir ve Leyla yolu tarif eder. Tekrar uğramasını söylese de Ekrem hastalığı yüzünden gelemeceğini belirtir.

Şulelerin evi Leyla'dan ayrıldıktan sonra Ekrem'e atak gelmiştir. Geçmiş cam gibi görmeye başlamıştır. Vurgun yemiş gibi hissediyordu. Nefessiz kalmış ve tıkanmıştır. Anılar pürüzsüz bir mesafededir. O yıllarda her zaman buldukları Şulelerin evini görür. Bahçeli, bahçesinde renk renk çiçeklerin olduğu, iki katlı bir evdir. Bulduğu yer içinde cennetten bir köşe görünümündedir. Oraya çamurlu yollardan yürüyüp, tıka basa minibüse binip, her adım başı duran minibüse tahammül edip, çamurlara çukurlara batarak gidebiliyorlardı. Gençler orada toplanıp kitaplar okur, tartışır, çaylar içer ve kendilerini güvende hissediyorlardı. Her cumartesi ve bazen Perşembe ikindi vakitlerinde Şulelerde buluşuyorlardı.

Arkadaşların uzaklaşması O günlerde üniversite öğrencisidirler. Birbirlerini önemsiyorlardı. Sonrasında kırılmalar olmaya başlamıştır. Çamurlu yollara otobanlar yapıp birbirine bağlanmaya başladıkça sanki onların yolları kırılmaya başlıyor gibidir. Birbirlerinden uzak yollara yönelmiştir hayat onları. Günlük kavgalar büyük bozuşmalara sebep olmaya başlamış, ayrımlara sebep olmuştur. Büyüyorlardı.

Kentin yeni yüzü Şehir iyice genişlemiştir artık. Şulelerin evini McDonalds elli yıllığına kiralamıştır. Ekrem'in gidip görmeye cesareti yoktur. Oysa otoban ile çok kısa mesafededir. Ekrem denizaltı hastalığı yüzünden olur olmadık her şeyi hatırlıyordur. Bir koku, bir sima, bir şarkı yetiyordur buna. Ekrem, Leyla'yı görünce hepsini hatırlamıştır. Merak ediyordur. Leyla, Ekrem'in ona delicesine aşık olduğunu hatırlayabilmiş midir?

TEMALAR

Aşk/Hastalık Ekrem'in unutamama hastalığı vardır. Geçmişine dair her anıyı hatırlama, çok net görmek onda ataklara neden oluyordur. Yıllar sonra karşılaştığı Leyla'yı görünce ona olan aşkını da hatırlar. İlk ve son kez onun elini tuttuğu anı yaşıyor gibi olur. Fakat Leyla'nın hatırladığından emin değildir. Hüznü ve diğer duyguları ile baş başa kalır.

Dönüşüm Ekrem, arkadaşı Şule'nin evini hatırlar ve o bölgedeki dönüşümü anlatır. Çölde bulunan cennetten bir köşe gibi anlatılan eve gitmek için türlü zorluklara katlanmak zorunda kalıyorlardır. Bölge değiştikçe görüntü olarak modernlik ve ulaşımında kolaylık gelmiş olsa da arkadaşların ilişkisinde ki dönüşüm olumsuz olmuştur. Kent değiştikçe onlar büyümüş, büyüdükçe de birbirlerinden ayrı noktalara ve dünyalara savrulmuşlardır. Artık herkes kendi özel arabasıyla şehrin merkezine kolaylıkla ulaşabilecek durumdadır ama kendine uzaktır.

MERCİMEK ÇORBASI

KİŞİLER

Anlatıcı Evlidir ve karısı ile mutlu bir evlilikleri, bir de oğulları vardır. Ekonomik olarak rahat zamanlarıdır. Süleyman ile okul yıllarından arkadaşlırlar.

Süleyman Boğaz'da bir restoranın sahibidir. Her devrin başarılı adamı olmayı başarmış biridir. Şükrü Usta onun restoranında çalışıyordur. Eskiden anlatıcının karısına âşiktir.

Şükrü Usta Yemekleri ve yemeklerine uygun anlattığı hikayeleri ile meşhurdur. Başarılı bir aşçıdır.

ÖYKÜ

Süleyman'ın lokantası Anlatıcı ve karısı, Süleyman'ın boğazdaki lokantasına gitmişlerdir. Süleyman'ın hep anlattığı, lokantanın efsane yemeklerini yapan Şükrü Usta'da oradadır. Süleyman onun her yemeğinin bir öyküsü olduğunu söylüyordu. Özellikle mercimek çorbasını içmeden Şükrü Usta'yı tanıyamayacaklarını tembihlemiştir. Anlatıcı ve karısı, sıcak havada ve geç öğle yemeğinde çorba içmeyi düşünmeseler de bakışları ile anlaşarak önce çorba sipariş ederler.

Şükrü Usta ile tanışma Şükrü Usta masaya kadar gelmiş ve ellerini sıcak bir şekilde sıkarak kendini tanıtmıştır. Kısa bir konuşmadan sonra lafı uzatmadan hikâyesini anlatmaya başlamıştır. Şükrü Usta anlattıkça gevşiyorlar ve rahatlıyorlardır. Anlatıcı bir an boğaza bakar ve almaya karar verdikleri yatı düşür. Oğulları yelkenli almalarını istemiş ama onun hayali hep yat olduğunu için yat alma konusunda kararlı davranmıştır. Zor günlerinin hayalidir bu yatı almak. Şükrü Usta'nın anlattığı öykü ve kendi öyküsü arasında hiç benzerlik bulamamasına rağmen anlattıklarını ilgiyle dinliyordur.

Kadir Usta'nın ailesi Şükrü Usta'nın anlattığı öykünü başkahramanı ise Kadir Usta'dır. Hikâyenin geçtiği dönem onu ve ailesini zor günler beklemektedir. Altı ay kadar önce büyük oğlunu okuması için yurt dışına göndermiştir aile. Karıkoca ellerinde ne varsa satmış, bir de üstüne borçlanmışlardır. Kadir Usta evde yokken, ortaokulda okuyan oğlu okul dönüşü eve gelmiştir. Okulda arkadaşı ile kavga ettiği ve dayak yediği için üstü başı yırtık, yüzü gözü tozludur ve burnu kanıyordur. Bir zarf bulmuştur kapı önünden. Mektubun abisinin kayıtlı olduğu dil okulundan geldiğini anlamıştır. Daha mektubu açmadan mektupta pek hoş olmayan bir haber olduğunu sezmiştir. Her zaman onu kapıda bekleyen annesi olmadığından anahtarıyla kapıyı açıp odaları dolaşmıştır. İçeriden mırıldanan bir kadın sesi geliyordu. Annesi oturma odasındaki sedire oturmuş "Nasıl olur, nasıl olur?" diyerek sayıklıyordu.

Abinin okuldaki durumu Oğlan bir şeylerin yolunda gitmediğini iyice anlamıştır. Annesine neden o halde olduğunu ve kavgayı anlatır. Ama kadının duruşu ve mırıltısı değişmez. Sonra da abisinden söz eder. Abisinin derslere girmediğinden şüpheleniyordur. Abisinin orada mutlu olmadığından, geri gelmek istediğinden, o kadar masraf yapmalarını ve yorulmalarını istemediğinden bahseder. Geçen ay

kardeşine yazdığı mektupta uzun uzun bunları anlatmış ama anne ve babasından korktuğu için söyleyemediğinden bahsetmiştir.

Keyifle içilen mercimek çorbası Kadın bir an durup bir şey bulmuş ve anlamış gibi bakmaya başlamıştır. Çocuk ise korkmuş annesi bayılacak sanmıştır. Kadın kendine, yemenisine çeki düzen verip gerinir ve oğlula konuşur. Babasını işten atmışlardır. Bir sebebi de yoktur. Gider gitmez haber vermişler, adamı da servis son kez sahile bırakmıştır. Babası biraz sahilde yürüyordur. Kadın o gün yemek yapmadığını söyler ve oğluna ne yemek istediğini sorar. Çocuk ise mercimek çorbası ister. Kadın gidip elini yüzünü yıkamasını söyler ve birbirlerine gülümserler. Çocuk abisine kızıp kızmadığını sorduğunda ise kızmadığını belirtir. Akşam Kadir Usta'da eve gelir. Üçü birlikte olmadık bir neşeyle mercimek çorbalarını içerler. Zarfı ise hala açmamışlardır.

Şükrü Usta'nın kederi Bu anın üzerinden yıllar geçmiş, ortaokula giden o çocuk büyümüştür. Şükrü Usta o çocuğun kendisidir. Anlatıcının karısı hikâyeyi çok beğenir ve çorbanın tarifini ister. Şükrü Usta tarifi verir. Klasik mercimek çorbası tarifidir ama ek olarak şu sadece güzellikleri seçtiğiniz zamanları eklemeli görüşünü belirtir. Yüzü kilitlenir gibi olur ve yutkunur. Zar zor konuşarak hikâyenin devamını anlatır. Abisini okul kampüsünde çıkan bir öğrenci direnişinde, başına demir bir çubukla vurarak öldürmüşlerdir. Bu haberi öğrenmeden önceki, son çorba keyifleridir. Kadın üzülür. Şükrü Usta, ne zaman morali bozulsa ya da işler ters gitse annesinin mercimek çorbasını yapıyor, içiyor ya da içiriyordur. Mercimek çorbası onu büyütmüş, yaşlandırmış ve eskitmiştir. Ama yine de ne zaman çocuk olmak istese mercimek çorbası pişirip yemektir.

TEMALAR

Ölüm Ağabeyinin ölümünden çok etkilen Şükrü, ölüm haberinden sonra içtikleri hiçbir çorbanın eskisi kadar keyifli olmadığını anlatmıştır. Ölüm haberini almadan önce yedikleri en son yemek mercimek çorbasıdır. Mercimek çorbası onun için çocukluğu, tadını o denli güzel alabildiği en son yemektir. Ne zaman iyi hissetmese, ne zaman çocukluğuna dönmek istese bu yüzden annesinin mercimek çorbasından yapmaktadır. Ölümün yarattığı acı ve yokluk, olayın gerçekleştiği zamanda hayatında ne varsa etkilemiştir. Yıllar sonra bile hikâyesini anlatırken gözlerinin dolması, kekeleyesi yaşadığı acının derinliğini göstermektedir.

AŞK OLSUN; OLMASIN

KİŞİLER

Züleyha Yusuf ile evli olduğu anlaşılmaktadır. Ona âşıktır. Yusuf ismini Zül diye kısaltarak kullanmaktadır.

Yusuf Züleyha ile evlidir. Onu iş arkadaşı Yonca ile aldatmıştır. Yonca'ya aşık olmuştur.

Yonca'nın sevgilisi Bir partiden milletvekili adaydır. Hayatında ilk kez gerçekten Yonca'yı sevmiş ve çok yakın zamanda ona evlenme teklif etmiştir.

Yonca Yusuf'un iş arkadaşıdır. Sevgilisi milletvekili adaydır. Fakat Yusuf'a aşık olmuştur.

ÖYKÜ

Gece gelen telefon Züleyha iki gündür Yusuf'tan haber alamıyordu. Gece telefon çalmıştır. Telefondaki ses küfür ediyordu. Kim olduğunu öğrenmek istediğinde, birine konuşması için bağıırıyordu. Züleyha'ya, ona anlattıklarını anlatmasını, sevgilisiyle yaşadıklarından bahsetmesini haykırıyordu. Adam yaralı, ezik vaziyette ulur gibidir. Kim olduğunu, sevgilisiyle olduğu yerde neler karıştırdığını anlatması konusunda ısrar ediyordu. Züleyha ne diyeceğini bilemez. Ama adam gerçektir. Züleyha ise serinkanlı şekilde beklemektedir.

Milletvekili adayının öfkesi Bir anda telefonun diğer ucundaki kişi "Zül" diye seslenir. Bu sesi tanır. Yusuf'tur sesin sahibi. Ses konuşmanın devamını getirmiyordu. Adam ise konuşmaya devam ediyordu. Ona anlattıklarını anlatması için baskı yapıyordu. Züleyha böyle bir haberi bekliyordu ama bekçisi de değildir. İki gündür haber alamadığı Yusuf'un iş görüşmesi için arkadaşı Yonca'yla olduğunu biliyordu artık. Tuhaf rüyalar görmüştür o sürede. Bu yüzden böyle bir haberi bekliyor gibidir. Çaresiz olan milletvekili adayı sinirlidir. Üç hatlı telefonda sinirli sinirli gülme sesi geliyordu. Sevgilisi ile yaptıklarını anlatmasını Yusuf'a bir kez daha söyler. Yusuf ona cesur olduğunu söylemiş ama Yonca

yokken onu aramıştır. Milletvekili adayı ise sinirlenmiş, bu kadar cesursa Zül'e de anlatmasını söylemiş ve telefonu ona da bağlamıştır.

Yusuf'un ihaneti Züleyha anlar ki Yusuf başka birine aşık olmuştur. İçi boşalmış bir balkabağı gibi hisseder kendini ve bekler. Yonca ve Yusuf'un ilişkisinin sacayaklarından birinin kendi olduğunu anlar. Sevgilisi Yonca'ya aşık milletvekili adayını, otel odasındaki Yusuf'un şaşkın bakışlarındaki düşüncelerden geçen Yonca'yı sezer ama kendini o resme ait hissetmez. Yusuf âşıktır ve Züleyha o zaman aşka inandığını anımsar ama bunu umursamaz. Yusuf daha önce dünyadaki bütün antların yalan olduğunu söylemiştir. Züleyha ona hak verir ama yeterince de haklı olmadığını bilir. Telefonu sert bir şekilde kapatır.

TEMALAR

İhanet/Aldatma Züleyha hissetse de çok peşine düşmediği aldatıldığı gerçeğini öğrendiğinde isteyerek olmasa da Yusuf'un, Yonca'nın birlikteliği ile ilgili olaylara sırtını dönecek, telefonu kapatacaktır. Kocasından yediği sille, kendini tamamen geri çekerek ve kesin bir şekilde tavır göstererek adeta attığı tokattan sonra bu haline de alışacak ve hayatına daha gerçekçi bakarak devam edecektir. Yusuf'un dediği gibi verilen sözler, içilen antlar sahtedir.

Aşk Züleyha, Yusuf'un Yonca'ya aşık olduğunu fark etmiştir. Neden onu aldattığına dair bir gerekçedir. Aşka inanıyordur fakat bunu o an umursamaz. Yusuf'un sözlerini düşünür. Sevginin, gerekçelerin sahte, inançların uyduruk olduğunu. Bu konuda Yusuf'a hak verir ama yaptıklarına anlayışlı olacak kadar haklı değildir Yusuf.

KISA ÖMÜRLÜ AÇELYALAR

KİŞİLER

Leyla Sopranodur. Ellisine yaklaşmış bir kadındır. 22 yaşında bir oğlu vardır. Hayata dair kendini başarısız hissediyordur. Oğlu ile yurt dışında yaşıyordur.

Fikret Leyla'nın eski eşidir.

ÖYKÜ

Marketteki alışveriş Leyla o sabah oğluyla tartışmıştır. O gün oğlunun doğum günüdür ve sabah evden çıkarken en azından o gün üstüne gelmemesini söyleyerek kapıyı çarpıp çıkmıştır. Leyla Uzakdoğulu bir marketin içindedir. Bir tatil günüdür ve her yer kalabalıktır. Kadın konuşmaktan bıkmış, hayata karşı kendini yenik ve başarısız hissediyordur. Bakışları genç ve sarışın bir adamla çarpışır. Balık reyonunun önündedir. Genç adam somonların o gün taze olmadığını söylemiştir. Leyla da onaylayıp mahcup şekilde gülümsemiştir. Kadına onu çekici gördüğünü de hissettiren bir tavı vardır. Genç adam karides almanın daha iyi bir seçenek olduğunu söyleyerek sohbe devam etmeye çalışmıştır.

Leyla'nın zihnindekiler Bu sırada Leyla'nın aklına sabah oğlu ile yaşadığı huzursuz an ve sonra oğlunu ilk kucağına aldığı an gelir. Fikret ile tanışmaları, ona aşık olması, sonra her şeyin bozulması peş peşe zihnindedir. Tüm bu düşünceler içindeyken bir yandan karidesleri poşete doldurur. Az önceki genç adam ona ileriden el sallar. Leyla, Fikret'in geçmişte kaldığını biliyordur. Oğlu için gelmiştir oraya. Oğlunun kendisinden aldığı yetenek için... hayat için yeni bir başlangıç olacağını düşünmüştür ama geçmiş hep içindedir. Acısını hep oğlundan ve kendinden çıkarıyordu. Geçmişteki aşksız, renksiz düz hayatından dolayı öfkelidir.

Leyla'nın fark ettikleri Yine de 22 yıl öce oğlunu ilk kucağına aldığı anda, kıvrımlı açelyaların önünde ona söylediğini ninniyi hatırlar ve geleneksel olsa da mutluluğunu hatırlar. O an tanıdık bir ses duyar. Onu her zaman affetmeye hazır olan kişi, annesini bir ürün göstermek için çağırıyordu. O an gerçekten bir Uzakdoğulu marketin içinde, tatil ve kalabalık bir gün olduğunu fark eder. Biraz önceki genç adamın tişörtünde yazan " Bu dünya hepimiz için" yazısının, oğluyla ilk kez tanıştığı açelyalar mevsimini, hayatı ona işaret ettiğine inanır.

TEMALAR

Hesaplaşma/Öfke Leyla geçmişi geride bırakamıyordur. Renksiz, aşksız, düz hayatının ona hissettirdiği öfkeyi oğlundan ve kendinden çıkarıyordur. 22 yaşındaki oğlunun, o gün doğum günü olması sebebiyle en azından o gün kendisini huzursuz etmemesini söylemesi bu durumun kanıtlarından biridir. Eski kocası Fikret ile yaşadıklarını kabullenememektedir. Hesaplaşması tamamlanmamıştır. Fakat öyküde yaşananlara dair çok fazla ayrıntı yoktur.

BİR SORU

KİŞİLER

Şehnaz Başarılı ve doktor olmak isteyen bir genç kızdır. Türbanlıdır.

ÖYKÜ

Şehnaz'ın eğitim hayalleri Şehnaz, 1984 yılının Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin 2. Basamak sınav odalarından birindedir. Tahta da sınavın başlama ve bitiş saati yazıyordur. Şehnaz, yazıyı yazan ellerin sahiplerinin kim olduğunu düşünür. Kürsünün olduğu bölüme baktığında, menevişli Hint etekleri giymiş genç öğretmenler görür. Onların genç, idealist ve romantik insanlar olduğunu düşünüyordur. Doktor olmak istemese, onlar gibi öğretmen olmak istemektedir. Zaten Biyoloji öğretmeninine ona önerdiği bir seçenek vardır. Üniversiteyi bitirdikten sonra okulda kalıp hem doktorluk hem öğretmenlik yapabilecektir. Şehnaz'ın akıllı bu fikre yatmıştır. Buna göre hazırlanıp öyle girmiştir üniversite sınavına. Kaderin insanın elinde olduğunu, isterse insanın her şeyi yapabileceğini söylemiştir kendi kendine.

Beklenmedik soru Tıp fakültesini kazanmasına neredeyse bir soru kalmıştır. Ama son soru değişik bir sorudur. Üç yaşlı kadının yaşlarının toplamı, yaşlarının birbirine oranı, isimlerinde geçen bazı harfler, kiminin saç rengi, üçüncü kadının adının Kenan ile anılma isteği sorunun içinde geçiyordur. Üç kadının iki süs havuzunun ortasındaki bankta oturduğu ve muslukları kapatmayı hep unuttukları da verilen bilgiler arasındadır. O soruya gelene kadar bütün soruları yapan Şehnaz, bu soru karşısında kalakalmıştır. Bu ne bir yaş problemi, ne havuz problemi, ne de bir mantık sorusudur. Soru, şimdi ne olacak sorusudur ve cevapların içinde hiçbiri seçeneği yoktur.

Şehnaz'ın türban sorunu Şimdi ne olacak sorusunu hesaplamamıştır Şehnaz. Bu aslında onun hayatı ile ilgili bir sorudur. Sınavdaki sorulardan da daha zordur. Okula girerken çıkaracağı, okuldan çıkarken takacağı başörtüsünün o günkü sınavdan istediği yer olan tıp fakültesi kaydını yaptırmasını, okulda kendi halinde bir öğrenci olmasını, sonrasında okulda kalıp hocalık yapmasını engellemeyeceğine inanıyordu. Şimdi ne olacak sorusu o andan sonra kendine sık sık soracağı bir soru olacaktır. Şehnaz okulu bırakmamak için yedi yıl direnmiştir. Başörtüsünü çıkarmak, bazı hakaretlere maruz kalmak, yok sayılmak ve kırılmak, zorla vaat edildiği için yine kırılmak durumlarını yaşadktan sonra okulu bırakacaktır. O zaman ne olacaktır. Başörtüsüyle makalelere, tezlerle giren Şehnaz kendi makalesini, diplomasını, tezini yazamayan biri olacaktır. Evdeki hesap çarşıya uymayacaktır. Diplomalı ev hanımı olacaktır. Dilekler tutsa da kaderi istediği gibi olmayacaktır.

Tanıdık bir an Okulu bırakacağı gün nedenini bilmeden Beylerbeyi Sarayı'na koşacaktır. Beylerbeyi Sarayı'nın bahçesinde iki süs havuzunun ortasındaki bankta olduğunu fark edecektir. Artık çok unutkan biridir. Kendini çok yaşlı ve yorgun hissediyordur. Şimdi ne olacak sorusu çoktan rafa kalmıştır ve Beylerbeyi Sarayı'nın merdivenlerinden çıkan o günlük son ziyaretçidir.

TEMLAR

Mağduriyet/Ayrımcılık Hikayenin geçtiği dönemde türbanlı kadınların başlarını açmadan okula gitmeleri mümkün değildir. Başarılı ve doktor olma hayalleri olan Şehnaz'ın ise hayallerine ulaşmak için çalışkanlık ve başarı dışında başka ihtiyaçları da önüne çıkacaktır. Başörtüsünü gerektiğinde çıkararak kendinden ödün vermek, sabırlı ve sakin kalmak, maruz kaldığı kırıcı durumlara katlanmak aşmaya çalıştığı engeller olacaktır. Sonunda ise dayanamayıp hayallerinden vazgeçmiştir. Şehnaz'ın yaşadığı hayal kırıklığı, adaletsizlik hayatının bambaşka ilerlemesine sebep olmuştur. Siyasi durumlar bireylerin yaşamında büyük olumsuzluklara sebep olabilmektedir.

Yabancılaşma Hayallerine kavuşması engellenen, hayallerinden vazgeçmek zorunda ve ummadığı bir hayatı yaşamak zorunda kalan Şehnaz'ın yabancılaşma yaşadığından bahsedilebilmektedir. O artık unutkan biridir. Kendini yaşlı ve yorgun hissediyordur. Artık ne olacak sorusunu rafa kaldırmıştır.

KİLEÇRA GECEDEKİ YALNIZLIK

KİŞİLER

Muzaffer Kofi Yemek eleştirmenidir. Yazılar yazıyordu. Babasından kalma akvaryumculuk işini bırakalı 3 yıl olmuştur. Karısını terk etmiş, çocuklarını görmüyordu. Kaldığı evin penceresinde bir beyaz eşya markasının reklamı vardır ve tersten Kileçra yazısı evin içinden görünüyordu. Muzaffer buna alışmamıştır. Evinin aşağısındaki bayiinin sahibi, kirasının yarısını ödemeye karşılık bu reklamı penceresine astırılmıştır.

ÖYKÜ

Muzaffer'in yalnızlığı Daha çok geceleri hüzünlünen Muzaffer o gece de aynı durumdadır. Penceresindeki ters yazının ampulleri yanıp sönüyordu. Hem cebi, hem de gönlü yoksuldu. Kileçra gecede ki yalnızlık ona göre acıdır. Ezberindeki numarayı çevirir. Karşıdaki ses ile selamlaşırlar. Bu bir telekız hattıdır. Karısındakine adını sorar ve Camgüzeli Diotima yanıtını alır. Sonra Muzaffer'e ismi sorulur. Genelde başarılı iş insanlarının ismini söylemektedir. Çok ender zamanlarda, kafası çok bozukken birkaç kez ateşböceği de demiştir. Ama o gece o kadar da kafası bozuk değildir. İsmi Kofi Sokrat olarak belirtir. Kadın Kofi'nin anlamını sorduğunda da başörtüsü diye açıklayacaktır.

Muzaffer'in telekızdan isteği Kadın ne istediğini sormuştur. Muzaffer, ucuz bir ilişki istediğini söyler ve anlatmaya başlar. Evine sürekli genç kadınlar geliyor, yemeklerini tattırıyor ve beğenip yazısında yer vermesini istiyorlardır. Bu kadınlar Muzaffer'in yatağına giriyor, onu memnun etmeye çalışıyorlardır. Anlatmaya başladığında bir genç kadından bahseder. Telefonun karşısındaki kadından onu düşündürmesini ister. Fattan biri olduğunu söyler. Yaptığı yemekleri övmesini ve hakkında çok iyi şeyler yazmasını istiyordu. Evine her geldiğinde baldırlarını gösterip, göz süzüyordu. Muzaffer yalnız bir adam olduğunu da belirtir. Onu çok arzuluyordu ve Diotima'dan ona o kadını hatırlatmasını istiyordu.

Diotima'nın itirafı Diotima, ona hakaret etmeye başlar. Bunun aşk olmadığını söyler. Muzaffer kadının yetenekli de olduğunu bağırarak anlatmaya çalışır. Kadın telefonun ucunda öyle bir güler ki Muzaffer sınırdan deliye döner. Kadına bağırır, onun aşktan anlamayacağını söyler ve ağlamaya başlar. O zaman kadın hata yaptığını anlar ve gerçeği itiraf eder. Konuştuğu kişi karısı Refika'dır. Muzaffer koca göbeği, sarkık memeleriyle telekızlık mı yaptığını sorarak onu namussuzlukla suçlar. Onu nasıl bulduğunu da anlamamıştır. Refika anlatır. Bu hattı kullandığını biliyordu. Bir keresinde kendisiyle Saddam olarak konuştuğu günü anlatır. Geçinmek için bu işi yapmak zorunda kalmıştır. Kocasına yalvarır. Çocuklarının anası olduğunu, gelip başlarında durmasını ve ondan sonra ne istiyorsa yapmasını söyler. Tek istediği evinin erkeği olmasıdır. Refika'ya göre Muzaffer yaşlanmıştır ve ne yaptığını bilmiyordu. Ağlamaya başlar.

Muzaffer'in öfkesi Muzaffer Kofi daha da sinirlidir artık. Kendisini önemli ve saygın hissediyordu. Kadını küçümsüyordu. Telefonu yüzüne kapatır ve arkasından hakaretler eder. Kendini tutamayıp akvaryumu tekmeler ve içindeki sular zemine yayılır. Balık odanın bir köşesine savrulur. Muzaffer yalnız ve çaresizdir. Odanın içinden geçen Kileçra yazısına bakar. Elindeki telefonu fırlatır. Yazının bazı harflerine gelir ahize. Yazının ışıkları bir yanar bir söner.

TEMALAR

Yalnızlık Baş karakter Muzaffer kendini ne kadar önemli, saygın ve kadınlar tarafından ilgi duyulan biri gibi görse de yalnızlığının farkındadır. Karısını ve çocuklarını terk etmiştir. Fakat kendisi de maddi ve manevi olarak yokluk içindedir. Bu durum yalnızlığı ile birlikte öfke gibi duygularının da büyümesine sebep olmaktadır. Bu duygu durumu içinde Muzaffer, sık sık telekız hattını arayarak anlarını katlanır kılmaya çalışıyordu.

HAMLIK HER ŞEYDİR

KİŞİLER

Turan Gazetecidir. Ünlü bir köşe yazarı olmuştur. Ünlü olduktan sonraki tavırları ham bir insan olduğunu göstermektedir.

ÖYKÜ

Turan'ın haberi Turan, bir haber yakalamıőtır. Őile'de kaynağı belirsiz bir ıŐık kente vurmuőtur. Őimőek gibidir ama ondan güçlüdür. Askerlerle araziye çıkmıő bir albay ıŐığı görmüőtür. IŐığın gücüyle askerlerin çođu bayılmıőtır. Sadece albay ve bir iki asker kendindedir. IŐık olayından sonra albayı emekli etmiőlerdir. Çünkü adam askerliğe uymayan őeyler söylemeye baŐlamıőtır. Turan, adamları çiftliğinde konuŐmuőtur. Bu olay baŐına geldikten sonra Sapanca'ya yerleŐmiő, tek baŐına orada yaŐamaya baŐlamıőtır. O ıŐığın onun gözünü aŐtıđını, her őeyi gördüğünü söylüyordur. Turan'ın haberi anlattığı yöneticisi onu azarlar. Ufo, denizaltı, ıŐık gibi hikâyeleri bırakmasını gerček haberler kovalamasını tembihler.

Őile'de yaŐanan olay Turan'ın yakaladığı haberde, sabah saatlerinde bir sahil kasabasında gökyüzünde derin bir ıŐık belirmiőtir. Uzaktan görenler onun őimőek olduğunu düşünse de, yakınında olan araziye çıkmıő askerler onun őimőek olmadığını biliyorlardır. Ardından bir čan sesi duyulmuőtur. Bu noktada Müslümanlar, olayın dıŐ mihraklara ait Hıristiyan bir saldırı olduğuna inanmaya baŐlamıőlardır. Olaya en yakın tanık olanlardan biri, yani albay ise olaydan sonra insanlara tuhaf gelecek Őekilde konuŐmaya baŐlamıőtır. Bu sebeple erken emekli edilmiőtir. Yıllar sonra bir gazeteci, yani Turhan tesadüfen olayı duymuő ve amatör kamerasıyla albay ile röportaj yapmıőtır. Albay, tüm soruları yanıtlamıőtır. Adını boşluk evi koyduğu çiftlikte yaŐıyordu. Evde hiçbir őey simetrik değildir. Aslında bir čaj evidir. Zamanında Kore'den Japonya'ya gittiğinde čaj ile ilgili adetlerini görüp çok etkilenmiőtir. O yüzden čajevinde esas olanın sessizce beklemek olduğunu savunmaktadır.

Albay'ın anlattıkları Albay, ıŐığı gördükten sonra bir tür ebediyete vardığını söylüyordur. Hayatın içinde değil gibi hissediyordur. Kalbini dinliyordur, ıŐık hayatın kaynağının orası olduğunu söylemiőtir. IŐık bunu varlığıyla anlatmıőtır. İçindeki bütün hırs ve tutkuyu almıőtır. Ona göre herkes uyuyordur. Turan ise sadece bir farkındalık halindedir ama bir süre sonra o da unutacaktır. Kentin derin bir uykuda olduğunu iddia eder. Kent artık nicedir taŐ kesmiő ölü bir kenttir ona göre. Kent, tüm insanları, acıları, yokluğu, varlığı ile vardır. Her türlü insandır. Kent ıŐığın čajırısını dinlememiőtir ve kaybetmiőtir ona göre. Yıllar önce arazide gördüğu ıŐık mırıldılar halinde konuŐmuőtur onunla. Zerzevatçıların kullandığı hoparlörden çıkan ses gibidir sesi. Kentte bir virüs büyüdüğünü söylemiőtir. Sonra da čan sesi duyulmuőtur. Bunu anlattığında gazetelerde, haberlerde, çıkan kitaplarda onun Hıristiyan propagandası yaptığını, mason olduğunu, CIA casusu olduğunu savunup yalanlar uydurmuőlardır. Onun aŐısından ise o čan sesinin karŐılıđı ebediyettir. Böyle söylediği için iŐine son verilmiő, emekli edilmiőtir. Őimdi kentin içindekilerle birlikte bittini söyler. IŐığı ve kâinatın čajırısını dinlemediği için bittiğini savunur. IŐığın mesajı, kendini yok ettiği, dikkat etmesi gerektiğidir. Ama kent inanmamıőtır. Kent sınırları içinde onu yabancı kılacak küçük kentler oluşmasıyla, meydanlarını čajarlıklarını boş bırakıp, güvenilmez gösterilmesiyle bitirilecektir. Deniz suyu nostalji sayılacak yerine havuzlar gelecektir. Sitelerde risk, tehlike, virüs yok imajı verilecek, kent tehdit veriyor gibi gösterilecektir. Albay gelecek günlerden umutsuz değildir ama uyuyan bir kent olduğunu, onu uyandıracak prensin gelmesi gerektiğini üőünüyordur. Turan'a o prens olabileceğini söyler.

Turan'ın gazetecilik serüveni Turan, yöneticisinin engellemesiyle bu röportajı yayınlamayamamıőtır. Fakat sekiz yıl sonra önemli bir köşe yazarı olduğunda gazetenin televizyon kanalında röportaj yayınlanmıőtır. Turan, gazeteden seslendiği okuyuculara gazeteciliğin nasıl yapılması gerektiğinden, artık gençlerin eskisi gibi gazetecilik yapmadığından bahsetmiştir. Toprakların bütün olarak korunması ve dıŐ mihraklardan korunması gerektiğinden de bahsetmiştir. Röportajın yayınlanmasından sonraysa yaşlı albayı, en yakın ruh ve sinir hastalıkları merkezindeki yetkililere haber vermiőtir. Bunun onun için bir vicdan muhasebesi olduğunu belirtir. Muhabirlik mi, muhabirlik mi sorusuna vatan için her şey yanıtını savunmaktadır. MeslektaŐlarına da aynı şeyi öneriyordur

TEMALAR

Gazetecilik/Ahlak Genç bir gazeteci iken amatör kamerasıyla emekli bir Albay ile röportaj yapan Turan, Albayın anlattıklarını gizemli bulur fakat őefi tarafından haber değerini taşımadığı söylenir. Yıllar sonra ünlü bir gazeteci olunca haberi yayınlama imkânı olur. Üne kavuŐtuđunda ve ünün ona

sağladığı gücü hissettiğinde vatan, meslek gibi konularda kendini hassas ve üstün görerek diğer meslektaşlarını küçümsemektedir. Olayları ise kendi ününe çıkar sağlayacağı şekilde yönetmektedir. Kendisini överek, genç meslektaşlarını yererek, sahip olduğu vatan sevgisini ve ülkenin durumunu abartarak olgunluktan uzak, ham bir insan olduğunu göstermektedir. Gazetecilik mesleği içinde bu karakterdeki insanların varlığına dikkat çekilmiştir.

TEKERLER

KİŞİLER

Selin Yeni öğretmen olmuş genç bir kadındır. Bir abisi vardır.

ÖYKÜ

Selin'in vuruluşu Selin ve arkadaşları protesto gösterisi yapıyorlardır. Konuşmak için mahalledeki kahvehaneye girmişlerdir. Geçmiş ile ilgili hak arayışları için polislerle karşı karşıya gelmişlerdir. Önemli bir polis yetkilisi ile konuştuklarında polis onlara rozetini göstererek, rozetinin devleti temsil ettiğini, bir sürü zarar verdiklerini ve bunun bedelini ödeyeceklerini söylemiştir. 25 polis yaralanmış, ülke karışmıştır ve bunun bedelini ödeyeceklerini söylemiştir. Selin işlerin çok daha sert bir yere kaydığını fark ederek. Konuşacak noktayı geçmişlerdir. Selin ve arkadaşları rozetin sahip olduğu güçten, duruştan etkilenseler de geçmişlerini geri alma konusunda kararlı olmaya çalışırlar. Fakat orta yol bulunamaz. Daha konuşmalarına müsaade edilmeden kahvehaneden yaka paça dışarı atılmışlardır. O kargaşada Selin vurulmuştur. Selin'in yüzü yerdeki asfalta çarpmıştır ve başından kan akıyordur. Kaç saattir orada öyle hareketsiz olduğunun farkında değildir. En son hatırladığı sırtına inen coplardır. Bir de mahallenin kahvesindeyken dışarı atıldıklarını hatırlıyordur. Selin ölmeyi beklerken omurliliğini delip geçen bir kurşunla felç kalmıştır. Şuuru geçmişte gibidir. O artık kurban, felçli, geçmişsiz, bilinci açık sessizce yaşayan biri olmuştur.

TEMALAR

Şiddet/Eylem Eylem yapan Selin ve arkadaşları polislerle karşı karşıya gelmiştir. Polis onların isteklerini alma biçimlerini kabul edilemez bulmuştur. Polislerin devleti temsil etmesi, polisin taşıdığı rozetin içerdiği anlam sebebiyle göstericilere etkisi, polislerin göstericilere, çevreye verdikleri zarar sebebiyle olumsuz dil kullanması hikâyenin öne çıkan unsurlarındandır. Selin protestolar sırasında vurulur ve felç kalır. O andan itibaren onunla ilgili sözcükler rozetin temsil ettikleri tarafından halka anlatılacaktır. Selin böyle bir ortamda rozetin temsil ettikleri tarafından halka anlatılacaktır. Bunun da olumsuz yakıştırmalarla olacağını ima etmektedir. Felçli olarak devam edeceği yaşamı önemsenmeyecektir. Öyküde iki farklı tarafın aynı olayı nasıl değerlendirdiği ile ilgili anlatımlar söz konusudur. Eylemin biçimi, içeriği, polisin ve eylemcilerin birbirine karşı kullandığı şiddet ve çözümsüzlük dikkat çekmektedir.

EL

KİŞİLER

Anlatıcı Nazlı isimli, 12 yaşında bir kızı vardır. Karısıyla birbirlerine aşık olarak evlenmişlerdir ama genç yaşta ayrılmışlardır.

Nazlı 12 yaşında öldürülmüştür. Babaannesi ile arasında, ilk torun olmasından dolayı çok özel bir ilişki vardır.

ÖYKÜ

Babaanneye gidiş Adam ve kızı Cumartesi günü Kadıköy İskelesi'nde buluşmuşlardır. Moda'ya dolmuşla çıkacaklardır. Babaanneye gidiyorlardır. Çayın yanında kek yaptığını tahmin etmek zor değildir. Her zaman ki rutindir. Adam 8 kişilik dolmuşla gitmekte ısrarcıdır. Artık o dolmuşlardan kalmamıştır ama arabacı bir tane olduğunu, gelmesi için beklemesi gerektiğini söylemiştir. Baba ve kız sohbet ederken Nazlı aşık olduğunu söylemiştir. İlk anda bu duruma bozulan adam bunu kızına belli etmemiştir ama kızını biriyle paylaşmaya hazır olamadığını fark etmiştir. Nazlı, evlilik için aşk mı, para mı önemlidir diye sormuştur. Babası ikisinin de önemli olduğunu söylemiş ama sonra cevabından pişman olmuş, aşk önemlidir diye düzeltmiştir. O sırada dolmuş gelir. Hayli eski görünen sarı bir dolmuştur.

Nazlı'nın hayali Baba kız arka taraf geçerler. Babası, kızını cam kenarına oturtur. Ellerini tutar, soğuk bir kış geçirdiklerini düşünür ve kızının ellerini ısıtır. Kızı onu öper. Nazlı'nın eli elinde, dolmuşta öyle yol alır. Onu kimseyle paylaşamayacak kadar çok sevdiğini düşünür. Kızının kokusunu duyarak ona yalnız olmadığını fısıldar. O da hep gülüyordu. İyi ki yanında olduğunu söyler kızına. Hâlbuki sağ ve sol yanına oturmuşlar için görünenler bu şekilde değildir. Nazlı yoktur adamın yanında. Etrafındakiler sadece mırıltılar duyuyor ve ona tuhaf tuhaf bakıyordu. Nazlı iki yıl önce öldürülmüştür.

Nazlı'nın trajik ölümü Nazlı'nın ölümü ise trajik olmuştur. Bir kış günüdür. Kız babaannesine gidiyordu. İlk kez yalnız gidiyordu. Babasının projesi uzamıştır. Sekiz kişilik sarı bir dolmuşta binmiştir. Adam onu dolmuşta taciz etmeye başlamıştır. Kız ilk önce eteğinin altından ona dokunulduğunu fark etmemiş fakat adam tacizini artırdıkça ve zaman geçtikçe belirsizlikler ve korku içinde Nazlı donup kalmıştır. Bir yandan terliyor, bir yandan dimdik kasılmış şekilde kıyıdayamıyordu. Ne yapacağını bilememiş, sesini çıkaramamıştır. Tek istediği gideceği durağa gelip bir an önce babaannesinin evine gitmektedir. Durağa gelince dolmuştan inip hızlı adımlarla kaçarken karşıdan gelen iki kişi, sonradan görgü tanığı olarak dinlenecektir. Nazlı anlar ki adam peşini bırakmamıştır. Babaannesinin evine doğru gitmek yerine önüne çıkan ilk yoldan kaçmaya başlamıştır. Adam ise onu kovalıyordu. Kız düşse kalka kaçarken, eski ve yeni kayıkların olduğu yerde sapık kızı yakalamış ve bıçakla kızı korkutarak ona orada tecavüz etmiştir. Kız türlü acılar, korkular hissederken hayatta kalması gerektiğini fark edip avuçladığı kumu sapığın yüzüne fırlatıp, kıyafetleri yırtılmış ve kan içinde kalmış şekilde kaçmıştır. Fakat adam bir süre sonra onu yakalamış, bir apartmanın boşluğunda öldürmüştür. Bu o dönemin aranan, küçük kızlara tecavüz edip onlar öldüren sapığıdır.

Nazlı'nın ölümünden sonra Kızın bulunmasından üç saat sonra babaannesi gözleri yaşlı sayıklıyordu. O kadar merkezi yerde bu olaylara inanamıyordu. Bu sözler onun söylediği son mantıklı sözler olmuş, kadının ruh sağlığı tamamen bozulmuştur. Kızının ölümünden sonra kendine gelemeyen baba, yanında Nazlı varmış gibi annesinin evine doğru giderken inmesi gereken durağa gelince kızına seslenir. Dolmuşta beraber indiklerini düşünür. Adamın eli hala kızının elindedir ona göre ve onu bir daha asla yalnız bırakmayacağını söylemektedir.

TEMALAR

Ölüm/Cinsel İstismar/Suç Bir döneme ait gerçek olaylardan esinlenen hikaye büyük trajik durumlar içermektedir. Cinsel istismar, cinayet gibi ağır suçların işlenmesi öykünün dilini sertleştirmiş, kurban konumundaki Nazlı ile empati kurulmasını sağlamıştır. Nazlı'nın yaşadıkları ve ölümü, o gün onu yalnız bırakmak zorunda kalan babasının sürekli kendisini suçlamasına, akıl sağlığını kaybetmesine neden olmuştur. Kabullenilmesi ve baş edilmesi zor bir ölümdür.

Kent yaşamı Şehrin nezih ve merkezi denebilecek bir semtinde, 12 yaşındaki bir kızın cinsel istismara uğrayıp öldürülmesi, babaannenin isyanını arttırmıştır. Kentlerin güvenilirliği, insanların bu kadar iç içe yaşarken birbirinden bu kadar habersiz olması, dolmuşta tacize uğradığı sırada küçük

kızın ne yapacağını ve ne yaşadığını bilecek farkındalığı olmaması öykünün dikkat çektiği diğer durumlardır.

GEZİ

KİŞİLER

Lale Grafikerdir. Yaşar isimli biri ile evlenmiş ama ayrılmıştır. Depresif bir karakterdir.

Nükhet Lale ile kırk yıllık arkadaşlardır. Sanatla ilgilenen, belgesel yapan biridir.

ÖYKÜ

Lale'nin beklenmeyen tavrı Lale ve Nükhet Bodrum'a gitmek için otobüs terminalindedirler. Kısa film festivali için 2-3 günlüğüne şehir dışına çıkıyorlardır. Seçkin bir otobüs şirketinin bekleme bahçesindedirler. Nükhet elindeki gazete ekini bırakır ve öylesine bir dergi karıştırmaya başlar. Masa üzerine bırakılmış tabloid bir dergidir. Dedikodu yığınıyla doludur. Bir sayfada, feminist isimli minnacık bir kameranın reklamı vardır. Arkadaşı Lale'ye gösterir kamerayı. Bu sayede birçok kadının feminist olacağını söyleyerek eğlenir. Fakat Lale'nin bakışı değişiktir. Birden kapat şu dergiyi diye bağırır. Sesinde buyurganlık vardır. Nükhet ise ne olduğunu sormaz. Aynı tarzda cevap vererek "gene geldire sana" cümlesiyle onu tersler. Lale geri adım atmaz. Aynı çıkışı sürdürür. Karşılıklı atışmalar sürerken Nükhet bir anda gülmeye başlayarak tartışmanın biteceği ve Bodrum'a doğru yol alacaklarını tahmin eder. Gülerken, geçti mi diye sorar. Ama Lale'nin tavrı ayındır. Oturduğu yerden kalkar ve sandalyeyi sert bir şekilde yere bırakır. Yeter artık diye bağırılmaya başlar. Herkes onlara bakar. Garson her şeyin yolunda olup olmadığını sorar. Nükhet, Lale'ye oturmasını söyler ve onu kendine getirmeye çalışır.

Lale ve Nükhet'in kavgası Lale ise söylenmeye devam etmektedir. Kırk yıldır hep aynı şekilde devam ettiğini ve ona katlandığını söyler. Ona göre Nükhet her şeyi bildiğini söyleyip, her şeyle dalga geçen, sürekli bunalımlarıyla ruhunu karartan, sevgililerinden mutsuz olan, kocasından dertli olandır. Saçını ona süpürge ettiğini de laf arasında geçirir. Lale bu durumdan bıkmıştır. Nükhet, evliler gibi konuşmasından dolayı dalga geçer ve Lale daha da sinirlenir. Dlaga geçen tavrını hala sürdürdüğünü belirtir. İşlerini eleştirdiği, beğenmediği meslektaşları ile ilgili konuşmalarından ve son çektiği belgeselin ne kadar kötü olduğundan, sıkıcı olduğundan bahseder. Nükhet şaşırır. Bu belgesel için çok uğraşmıştır ve Lale bazı sahnelerde ağlamamak için kendini zor tuttuğunu, belgeseli beğendiğini söylemiştir. Yalan söylemiş diye düşünür. Böyle bir grafikerden zaten ancak böyle şeyler bekleneceğini içinden geçirir. Aylarca işsiz dolaşan yeteneksiz bir grafiker diye düşünür. Son bir gayretle arkadaşına kendine gelmesini söyler ama Lale, bunca zaman onun kölesi olduğunu artık bittiğini söyler. Her çağırdığında gelmiş, dertlerini dinlemiştir. Onun sıkıldığını hiç düşünmemiştir. Nükhet saçmaladığını düşünüyordur. Herkesin asıl onun ne kadar depresif ve takıntılı olduğunu bildiğinden bahseder. Bunun üzerine Lale, onu her şeyini herkese anlatmakla suçlar. Eski kocasına bile her sırrını anlattığını söyler. "Yazıklar olsun" diyerek ağlamaya başlar. Nükhet okun yaydan çıktığının farkındadır. Yaşar'a her şeyi kendi anlatması için onun kendisini tembilediğini savunur. Birileri ile birlikte olup Yaşar'a anlatması için onu kullandığını kaba bir şekilde söyler. Lale hüngür hüngür ağlıyordu.

Arkadaşlığın bitişi O sırada anons duyulur. Bodrum otobüsü kalkıyordu. Etraftakiler kalkarak otobüse yönelir. Nükhet "Unutalım Lale" diyerek gitmeyi teklif eder ama Lale hiçbir yere gitmediğini söyler. Nükhet, Lale'ye onu sevdiğini söyler. Böyle yapmamasını ister. Lale ise onu artık sevmediği cevabını verir. Bu cevap Nükhet için o günden sonra hayatın bütün molalarında kendini hayırsız hissedeceği bir cevap olacaktır.

TEMALAR

Arkadaşlık/İletişimsizlik Uzun süredir arkadaş olan Nükhet ve Lale, yakın arkadaş oldukları düşünülen iki kadındır. Fakat aralarında yaşananların ikisi tarafından farklı algılandığı görülmektedir. Güven, yakınlık, paylaşım gibi görünen durumlar ikisine farklı duygular hissettirmiştir. Olaylar ayındır fakat hissettikleri, algılamaları farklı olmuştur. Birbirlerine dürüst olmamaları da o güne kadar gün yüzüne çıkamadan büyüyen ve sonunda ayrılmalarına neden olan bir soruna dönüşmüştür.

Feminizm Dergide ismi feminist olan, feminen görünümde ve minicik kameranın reklamına Lale'nin verdiği tepki küçümseyicidir. Feminizm kavramının içinin popüler unsurlarla boşaltıldığı Lale tarafından ima edilmektedir. Bu açıdan bir eleştiri olduğu söylenebilir.

ÇOK SONRA

ÖYKÜ

Endişelendiren ışık Hikayeyi Şehrazat anlatmaktadır. Bulutlu bir akşamüstüdür. Gökyüzünde burun şeklinde, etrafında gri kirli bir toz bulutu olan bir şey belirir. Çocuklar gökyüzüne bakıp onu gerçekten buruna benzetirler. Yetişkinler dünyanın sonunun geldiği konusunda endişelenirler. Işık görüldükten sonra adeta göğü delen bir ses gelir. Günümüzden beş yüzyıl sonrasındır ve bu ses bir çocuk çığlığını andırır. Haberlerde bu kadarının beklenmediği söylenir. Durum beklenenden vahimdir. Önce ışık, sonra ses gelmiştir. Çoktan yok olmuş bir yıldızın dünyaya bıraktığı bir iz olduğu bellidir. O dönemin insanları bu durumun bir çocuk kadının beddualarından olduğunu anlayamayacaktır ve kafası karışacaktır. Oysa günlerdir dokunmatik ilanlarda beş yüzyıl öncesinde olup bitenlerden hararetle bahsetmektedir.

Gebe Yıldız ve Biçare Denilene göre dünyanın bilinmeyen uzaklıkta ışık yılı ötesinde ne olduğu belirsiz bir nebula süpernovaya gebe bir yıldız eskisi vardır. Ona akılda kalsın diye Gebe Yıldız adını koymuşlardır. Bir de çaresiz bir çocuk kadın vardır. Biçare ismi ile anılmaktadır. Açıklamalara göre Biçare ve Gebe Yıldız arasında tanışıklık vardır. Gebe Yıldız'ın ölümü ile sonlanacak ama bütün dünyayı aydınlayacağı ışığına çaresiz kadının kattığı bir öykü vardır. Denilene göre çaresiz çocuk kadın bu yıldız ilk kez bir evin tahta kapısının önünde görmüştür. Gebe Yıldız, kendi evinden kaçıp tecavüzcüsü ve bir hafta sonra imam nikâhlı kocası olacak olan Süleyman'ın kapısının tokmağına yansımıştır. O günden sonra da bir şekilde Biçare'ye hep arkadaş olmuştur.

Biçare'nin başına gelenler Biçare, 12 yaşında tecavüze uğradıktan sonra imam nikâhıyla evlendiği bu evde başka işkencelere de maruz kalacaktır. Kocası, yedi yaşında bir erkek çocuğuna tecavüz ettiği için hapisaneye girmiştir. Biçare, oğluyla onun evindedir. Baba evine dönemiyordur. Süleyman'ın babası, kardeşi ve kuzeni, onun namussuz olduğunu söyleyerek ona tecavüz etmişlerdir. Sonra da burnunu kesmişlerdir. Biçare gece yıldız yalvarmıştır. Kimsenin onu duymadığını, duyamadığını anlamıştır. Hikâyesinin hayat tarafından bilinmesini istemiş ve gecenin o saati sandalyeye bağılıyken, burnundan ve yüzünden akan kan ve gözyaşı eşliğinde dokuz bin ışık yılı ötedeki nebula, nebula'nın içindeki Gebe Yıldız'a başına gelenleri tek tek anlatmıştır. Denilene göre Gebe Yıldız anlamıştır Biçare'yi. Ama çok beklemesi gerektiğini söylemiştir. Çünkü büyük patlamanın gelmesi demek beş yüzyıl sonrası demektir. Biçare dayanamamış acıdan bayılmıştır. Gebe Yıldız'a göreyse susmuştur beklerim dercesine. Ve ta beş yüz yıl beklemiştir.

TEMALAR

Acı/Çaresizlik/ Toplumsal çözümsüzlük Çocuk yaşında anne olan, çok trajik olaylar yaşayan Biçare isimle anlatılan karakterin yaşadığı acılar hem fiziksel hem de ruhsal olarak çok ağırdır. Biçare'nin yok sayıldığı, sesini duyuramadığı, yaşadıklarına çözüm bulunamadığı görülmektedir. Küçük kızın tek yapabildiği beddua etmektir. Yalnız ve çaresiz olan küçük kızın yaşadıklarının karşılığı, ancak beş yüz yıl sonra yeryüzünde görülebilecektir. Bu da toplumun Biçare gibi insanlara karşı çözümsüz, dermansız duruşunu göstermektedir. Adalet olması gerektiği zamanda, olması gerektiği şekilde yerini bulmamaktadır.

Cinsel İstismar/Şiddet Evden kaçan Biçare'nin cinsel istismara uğraması ve bu kişi ile imam nikahı ile evlenmek zorunda kalması, daha sonra namussuzlukla suçlanarak kocasının ailesi tarafından şiddet görerek tekrar istismar edilmesi kadına yönelik şiddetin ve sömürünün sonuçlarındandır. Henüz yaşı çok küçük olan Biçare küçük yaşta eş, anne olmak zorunda kalmıştır.

HER CUMARTESİ

KİŞİLER

Fidan Sürekli onları döven ayyaş babası hapishaneye girdikten sonra annesi, ona ve kardeşlerine bakamamıştır. Bu sebeple yetiştirme yurdunda kalmaktadır. Ailesine özlem doludur. Çocukluğunu yaşayamamaktadır. Kederli, mutsuz ve hayalleri olan bir kızdır.

ÖYKÜ

Cumartesi günleri kurulan pazar Bir Cumartesi günüdür. İlbahar mevsiminin başlangıcıdır. Fidan, yetiştirme yurdundan pazara doğru bakıyordu. Her Cumartesi yetiştirme yurdunun önündeki toprak sahaya pazar kuruluyordu. Bu pazara bakmak Fidan için bir sürü anlam ifade ediyordu. Yetiştirme yurdunda bulamadığı şefkati, sevgiyi, umudu pazardaki ailelere bakarak buluyor, kendini ve ailesini hayal ediyordu. Bu hayallerde kardeşleri ve annesi vardır ama yüzünü tam hatırlamadığı babası yoktur. Bu anlar onun gözlerinin sık sık dolduğu, farklı duygular yaşadığı tek anlardır. Gerçekte aileler ve insanlar pazarda görüldüğü gibi olmasa da, bu pazar hayatla yetiştirme yurdu arasında pürüzsüz bir tampon bölge gibidir. Pazar onun için anne kucağı, aile şefkati gibidir.

Fidan'ın hayali Fidan, yetiştirme yurdunun kapısından içeri giren iki kişi görür. Genç bir kadın ve yanında en fazla on beş yaşlarında olabilecek bir oğlan vardır. Ellerinde de pazardan aldıklarının poşetleri taşıyorlardır. Kadın çocuğu bir banka oturtur, poşetleri yanına koyar ve yurdun kapısına yönelir. Çocuğa kendisini beklemesini söyler. Karşı bankta da Fidan oturuyordu. Çocuk, Fidan'a ismini sorar. Fidan utangaç şekilde söyler ama ona adını soracak cesareti yoktur. Çocuk, aldığı eriklerden ikram eder. Erikler ekşidir, Fidan kabul eder ve kaçamak bakışlarla eriklerden yerler. O an Fidan hayal kurmaya başlar. Çocuğun annesi yetimhanede işe başlayacaktır. Yıllar sonra büyüyen Fidan ve çocuk birbirlerine aşık olacak, evlenmeye karar vereceklerdir. İlk görüşte aşktır onların ki ve erik yedikleri bu günü gülerek anacaklardır. Avukat olan Fidan aradığı aile şefkatini, tüm benliğini verdiği sevgilisinde bulacak ve artık mutlu olmaya başlayacaktır. Her şey yolunda gidecektir. Fidan ona anlatacağı. Ondan çalınan her şeyi geri almak için inat ettiğinden bahsedecektir. Dayakları, tecavüzleri, yalnızlıkları, parasız gün ve geceleri, özlemleri, her şeyi anlatacağı. Sevgilisi "Her şey bitti Fidan" diyerek onu teselli edecektir. Fidan bunları düşünürken başını eğerek bir müddet öyle kalmıştır. O sırada kadın gelir ve çocuğunu banktan kaldırır. Yurtta ona iş vermemişlerdir. Gerçeğin ta kendisidir bu Fidan için. Oğlanın gözlerine bakar ama hiçbir şey göremez.

TEMALAR

Aile/Yoksulluk Yoksulluk sebebiyle annesi tarafından yetiştirme yurduna bırakılan Fidan yalnız ve mutsuzdur. Kaldığı yurt, ailesinden görmeye ihtiyacı olan sevgi, şefkat ve ait olma duygularını sağlamıyordu. Aile hayatında da birçok şeyin yolunda gitmediğini, pürüzler olduğunu bilmesine rağmen pazardaki ailelerin telaşına, tavırlarına ve görünüşlerine bakarak aile üzerine gerçeğe mesafeli hayaller kuruyordu.

Yalnızlık/Çaresizlik Fidan o kadar yalnız ve çaresizdir ki tek yapabildiği gelecek üzerine hayaller kurmaktadır. Avukat olduğunu, aşık olduğunu, kendine güzel bir aile kuracağını hayal ederek yaşama tutunur. Yalnızlığını giderecek, tüm sevgisini aktarabilecek birine ihtiyacı vardır. Bunun için eline geçen en küçük fırsatları kullanır. Aynı yurt bahçesindeki bankta birlikte erik yedikleri çocukla ilgili hayaller kurması gibi... Fakat gerçeklerle çok çabuk yüzleşmek zorunda kalıyordu.

YALNIZ

KİŞİLER

Jale Trabzonludur. 30 yıllık evliliği Ethem'in onu terk etmesiyle bitmiştir. 3 kızı vardır.

Ethem Trabzonludur ama ailesi ile İstanbul'da hayat kurmuştur. İlk karısını terk edip, kendinden 20 yaş küçük bir kadınla evlenmiştir.

ÖYKÜ

Acildeki bekleyiş Jale acilin önündedir. Ethem için endişelidir. Doktorlar her şeye hazırlıklı olmasını söylemiş, geceyi atlatırsa biraz daha yaşayacağını belirtmiştir. Jale, stresten sigara üstüne sigara içiyordur bir yandan da Ethem ile yaşadıklarını düşünüyordur. Ethem artık onun kocası değildir ama hala amcasının oğludur. Amcasının oğlu olarak önemli olmasa bile kızlarının babasıdır.

Jale ve Ethem'in evlilikleri Görücü usulü olmuştur onların evlilikleri. Ama yıllardan sonra evlenmek için ilk kez onu gördüğünde aşık olmuştur Jale. Trabzon'dan İstanbul'a gelmişlerdir ailecek. İlk kez gemiden indiğinde görmüştür onu. Fotoğrafını görmüş olsa da yakından daha heybetlidir. Ertesi gün evlenmişlerdir. Peş peşe iki kızları olmuş, üçüncü kızları sonradan doğmuştur. Ethem erkek çocuk istiyordur ve ısrarcıdır ama Jale artık yorulmuştur. Ethem'e artık çocuk istemediğini söylemiştir. Ethem birçok şeye küstüğü gibi Jale'nin bu tavrına da küsmüştür.

Ethem'in ölümü Yıllar sonra Ethem Jale'yi terk etmiştir. Kendinden 20 yaş küçük bir kadınla evlenmiş, hastalığı sebebiyle de gün geçtikçe kötüleşmiştir. Kanserdir. O günde bağırsaklarından ameliyat olmuştur. Jale karışık duygular içindedir. Onda bulamayıp genç karısında ne bulduğunu düşünüyordur. Bir an kızları aklına gelir. Yarın hastanede olacaklardır. Hepsi ayrı yerlerdedir. Evlenmiş, çocukları olmuştur. Jale kızları gelmeden önceki o gece, Trabzon'dan gemiyle İstanbul'a geldiği günkü duyguları hissediyordur. O günü yaşıyor gibidir. Sanki yarın Ethem ile evlenecektir. O sıra kendine doğru koşan birini görür. Ethem'in karısıdır. İki kadın Acil yazısı altında göz göze gelirler. Kadın ağlıyordur. Bir günde yaşlanmıştı. Ethem'i kaybettiklerini söyler. Jale, kadına ve kadının acısına bakar. Bir yanıt vermesi gerekiyordu ama ne diyeceğini bilemez. İçinden onda olmayan neyi genç karısında bulduğunu düşünür.

TEMALAR

Aşk Jale, onu terk eden eski kocasının ağır bir ameliyat olmasından sonra istemse de sürekli eski günleri anımsar. İlişkilerinin henüz darmadağın olmadığı, temiz anılarının olduğu günlerdir aklına gelenler. Ona göre sonra ne yaşanırsa yaşansın aşk anıların içinde saklıdır. Bu yüzden Ethem'in ölüm haberini veren genç karısının acılı haline bakarken ona ne diyeceğini bilememiş, eski kocasının kendinde olmayıp onda ne bulduğunu içinden sorgulamıştır.

Ölüm Ethem aylardır koşuşturma içindedir. Kanseri olmuştur fakat tedavisi iyi gitmemiş, günden güne genç eşinin kollarına kötüleşmiştir. Ethem'in ölümünü karısı büyük bir acı ile karşılarken, Jale'nin geçmiş hesaplaşmaları ve anıları o an bile sürmektedir.